

1. *Didenko E.O., Bokiі V.I.* Innovative problems of economic security of Ukrainian industry. Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Economic sciences. Khmelnytskyi: KhNU, 2009. № 4. Т. 1. Р. 107-111; 2. *Kasych A.O.* Experience in the formation of national innovation systems in developing countries. Actual problems of the economy. 2013. № 5(143). pp. 46-49; 3. *Kasych A.O., Kanunikova K.O.* Innovative activity of Ukrainian enterprises: dynamics, problems and solutions. Investments: practice and experience. 2016. № 22. 21-24 p.; 4. *Bugas N.V., Z.R. Dyakovych.* Conceptual principles of strategic management of innovative activity of enterprises. Investments: practice and experience. 2016. Р. 67-71; 5. *Volova O.V., Didenko E.O.* Innovative activity of the enterprise as the basis of its stable and safe development. Formation of market relations in Ukraine. 2014. № 11. Р. 77-82; 6. *Dzhedzhula V.V., Yepifanova I.Yu., Tsvyk O.G.* Innovative activity as a factor in the competitiveness of enterprises. Investments: practice and experience. № 4. 2017. p. 5-8; 7. *Kolesov S.V.* Innovative aspects of competitiveness of industrial enterprises of Ukraine. Scientific Bulletin of the DGMA. 2011. № 1. p. 279–285; 8. *Romaniuk O.M., Shveda N.P.* Innovation as a driving force of enterprise competitiveness. Materials of the Sixth All-Ukrainian scientific and practical conference in memory of the honorary professor of TNTU, academician of the National Academy of Sciences of Ukraine Mykola Hryhorovych Chumachenko “Innovative development: a strategic look into the future” of Ivan Pulyuy TNTU, (Ternopil, April 6, 2017). 2017. Р. 51-52; 9. *Tsyutsyupa S.V.* The impact of competition on the innovative activity of the enterprise. Scientific notes of the “KROC” University – 2019. № 1(53). Р. 221–229; 10. *Hroznyi I.S.* The procedure of step-by-step activation of innovative activities of enterprises. Economy and management - scientific journal. No. 3 (76) - Kyiv: Europ. Univ. 2017. pp. 40-46.

УДК: 658.330

О.В. Майор, М.І. Виклюк,

DOI: 10.36919/2312-7812.2.2023.57 А.М. Ліщинський, Л.С. Кульбіда

## ДЕЯКІ ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

У статті визначені теоретичні засади та основні фактори підвищення інвестиційної діяльності підприємств в сучасних умовах, чинники, що характеризують стан інвестиційної діяльності в Україні. Проведено моніторинг результатів досліджень учених-економістів щодо оцінки ефективності інвестиційної діяльності. Визначено основні проблеми фінансування інвестиційної діяльності в Україні та необхідність вдосконалення сучасних інструментів фінансування. Визначено кроки, які забезпечать стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності на рівні підприємства — вдосконалення механізму стратегічного планування, формування фінансово-інвестиційної стратегії; на рівні держави — включити у пріоритетні напрямки державної політики заходи зі здешевлення кредитних ресурсів для впровадження інновацій; розширювати й розвивати інноваційну інфраструктуру. Визначені проблеми, які впливають на реалізацію інвестиційних проектів: невідповідність зовнішнім умовам, недостатня увага інфляції під час планування ресурсного забезпечення витрат виробництва; внутрішні суперечності проекту: неузгодженість термінів повернення кредиту і періоду окупності проекту; недооцінювання величини витрат, пов'язаних з експлуатацією устаткування; недостатність досвіду і кваліфікації персоналу, зокрема менеджерів проекту; організація управління проектом: невдалий добір персоналу, відсутність налагодженого оперативного моніторингу. Визначені недоліки планування: недостатнє

врахування інфляційних процесів і помилки у прогнозуванні цінової ситуації на ринку продукції проекту та ресурсів для нього; помилки в оцінці перспектив ринку і виборі маркетингової стратегії. Систематизовано пропозиції щодо значного прискорення і підвищення ефективності інвестиційної діяльності, зокрема: створення сприйнятливої для інвесторів інвестиційного середовища; консолідація і розвиток джерел фінансування інвестицій. Запропоновано основні напрямки підвищення ефективності інвестиційної діяльності в сучасних умовах.

The article defines the theoretical foundations and main factors of increasing the investment activity of enterprises in modern conditions, factors characterizing the state of investment activity in Ukraine. Monitoring of the results of studies by economists regarding the assessment of the effectiveness of investment activity was carried out.

The main problems of financing investment activity in Ukraine and the need to improve modern financing tools are identified. The steps that will ensure the stimulation of innovation and investment activity at the enterprise level have been determined - improvement of the strategic planning mechanism, formation of a financial and investment strategy; at the state level - to include in the priority areas of state policy measures to reduce the cost of credit resources for the implementation of innovations; expand and develop innovative infrastructure. Identified problems that affect the implementation of investment projects: inconsistency with external conditions, insufficient attention to inflation when planning resource support for production costs; internal contradictions of the project: inconsistency of loan repayment terms and the payback period of the project; underestimation of the amount of costs associated with the operation of the equipment; insufficient experience and qualification of personnel, in particular project managers; organization of project management: unsuccessful selection of personnel, lack of operational monitoring. Identified planning deficiencies: insufficient consideration of inflationary processes and errors in forecasting the price situation on the market of project products and resources for it; errors in assessing market prospects and choosing a marketing strategy. Proposals for significantly accelerating and increasing the efficiency of investment activity have been systematized, in particular: creation of an investment environment receptive to investors; consolidation and development of investment financing sources. The main directions of increasing the efficiency of investment activities in modern conditions are proposed.

Ключові слова: інвестиції, підприємство, інвестиційна діяльність, ефективність, економічний розвиток.

Keywords: investment; enterprise, investment activity, efficiency, economic development.

**Постановка проблеми.** Підвищення ефективності інвестиційної діяльності являє собою процес змін, і як будь-який процес, особливо той, який викликає певні протидії, він потребує управління і, зокрема, стратегічного підходу. Оскільки зміни стосуються всіх основних організаційних складових, включаючи структуру кадрів, зайнятість, кваліфікацію, технологію, обладнання, продукцію, ринки збуту, то, відповідно, вихідним моментом підвищення ефективності виступає розробка стратегії такого підвищення з врахуванням всіх аспектів сприяння та протидії.

Пошук шляхів підвищення ефективності інвестиційної діяльності досліджуваного підприємства слід проводити по таких двох напрямках:

- фінансове забезпечення інвестиційної діяльності підприємства;
- вдосконалення управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Розширення впливу ринкових механізмів в економіці України, поглиблення інтеграційних процесів і вихід на світовий ринок поставили перед вітчизняним товаровиробником завдання утримання конкурентної позиції, що у сучасному економічному

середовищі вимагає активізації інвестиційної діяльності підприємства як провідного напрямку підвищення ефективності його функціонування.

Проблема полягає в тому, що у більшості випадків сукупність впливу таких факторів в Україні, як наявний бюджетний дефіцит, нерозвиненість чи невідповідність сучасним умовам господарювання форм кредитування юридичних осіб і недостатнє використання ринкових механізмів, стримують розробку і впровадження інновацій у всіх сферах економіки.

**Аналіз досліджень і публікацій.** Питання теорії та методики та оцінки ефективності інвестиційної діяльності розглядалися у працях українських вчених, серед яких слід відзначити Л.М. Борщ, Л.Б. Бушовську, О.О. Гетьман, І.В. Кривов'язюк, В.В. Левицького, О.В. Ольшанського, Т.В. Майорову, О.В. Феєр та ін. До зарубіжних науковців, які займалися проблемами інвестицій, необхідно відзначити Х. Андерсона, Дж. Блейка, Глен А. Велша, М.Ф. Ван Бреда, Л. Гітмана, К.Р. Макконелла, В.В. Ковальова, Е.С. Хендріксена, С. Фішера, У. Шарпа, А.Д. Шеремета.

Проведений моніторинг результатів досліджень учених-економістів свідчить, що теоретичні та практичні розробки оцінки ефективності інвестиційної діяльності відображають ґрунтовне розуміння проблем даної проблеми. Проте залишилося немало практичних питань з інвестиційної діяльності підприємств, які вимагають подальших досліджень.

**Метою статті** є дослідження можливостей підвищення ефективності інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств в сучасних умовах та визначення шляхів активізації їх інвестиційної діяльності.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Удосконалення механізмів управління інвестиційною діяльністю, сьогодні в умовах дефіциту фінансування розглядається передусім у контексті фінансового забезпечення, яке передбачає визначення інвестиційних потреб, пошук внутрішніх і зовнішніх джерел фінансування з урахуванням їх вартості та очікуваної ефективності інвестицій.

Незважаючи на прийняття таких державних нормативно-правових актів, як Закон України «Про інноваційну діяльність», Закон України «Про інвестиційну діяльність», Закон України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні», Закон України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди та ін., низка проблем стосовно забезпечення та стимулювання інвестиційного розвитку підприємств залишається не вирішеною.

Отже, основні проблеми фінансування інвестиційної діяльності в Україні полягають в нерозвиненості чи недосконалості функціонування таких сучасних інструментів:

- 1) банківського кредитування;
- 2) страхових послуг;
- 3) венчурного фінансування;
- 4) участі в інвестиційних фондах тощо.

В умовах нестабільної економіки інфляції комерційні банки утримуються від видачі кредитів на строк вище трьох місяців, якого не вистачить для реалізації переважної більшості інноваційно-інвестиційних проектів.

Лише незначна частка підприємств користується послугами страхових компаній, маючи сумніви стосовно надійності та ефективності таких добровільних видів страхування як страхування кредитів, страхування інвестицій чи страхування фінансових

ризиків через нерозвиненість страхового ринку в Україні. І хоча дані інструменти мають забезпечувати захист інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства на всіх стадіях реалізації проектів, вони не охоплюють всі ризики, з якими стикаються суб'єкти господарювання в сучасних умовах.

У більшості розвинутих країн світу для фінансування інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств використовується венчурний капітал у той час, як в Україні даний механізм залишається на початковому етапі впровадження, не маючи навіть достатнього законодавчого підґрунтя.

Крім того, на міжнародному фінансовому ринку активно діють й інвестиційні фонди, капітал яких є одним із широко використовуваних у світі джерел фінансування інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств.

Отже, враховуючи світовий досвід інноваційно-активних й успішних підприємств, для забезпечення стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності варто наголошувати на необхідності здійснення ряду заходів на мікро- та макрорівні, що сприятимуть розвитку зазначених процесів [1-5] (табл.1).

Таблиця 1

**Заходи щодо забезпечення стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності підприємств**

| <b>Рівень</b>      | <b>Заходи</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Мікрорівень</b> | На рівні підприємства необхідно: <ul style="list-style-type: none"> <li>• вдосконалити механізм стратегічного планування діяльності та формування фінансово-інвестиційної стратегії;</li> <li>• розробити концепцію управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства;</li> <li>• максимально використовувати послуги, представлені на сучасному фінансовому ринку, включаючи використання капіталу венчурних й інвестиційних фондів, ф'ючерсних контрактів, ефективне реінвестування, банківське кредитування, операції з цінними паперами тощо;</li> <li>• розширити сферу застосування різноманітних форм кредитування, включаючи лізинг, факторинг та інші сучасні форми фінансування в практиці підприємств та ін.;</li> </ul>               |
| <b>Макрорівень</b> | На рівні держави необхідно: <ul style="list-style-type: none"> <li>• на законодавчому рівні виділити страхування ризиків при реалізації інвестиційних та інноваційних проектів як окремий вид діяльності страхових компаній;</li> <li>• висвітлити основні положення венчурного фінансування в Україні шляхом прийняття відповідного нормативно-правового акту; включити в пріоритетні напрямки державної політики заходи зі здешевлення кредитних ресурсів для впровадження інновацій;</li> <li>• стимулювати комерційні банки, наприклад, шляхом вигідного рефінансування при наданні пільгових кредитів підприємствам для реалізації інноваційно-інвестиційних проектів;</li> <li>• розширювати й розвивати інноваційну інфраструктуру та ін.</li> </ul> |

*Джерело:* узагальнено на основі [1-5].

Вибір найбільш ефективного способу інвестування починається з чіткого визначення можливих варіантів. Альтернативні проекти по черзі порівнюються один з одним і вибирається якнайкращий з них з погляду прибутковості, надійності і безпеки.

При прийнятті інвестиційного рішення доцільно визначити, куди вигідно вкладати капітал: у виробництво, цінні папери, придбання товарів для перепродажу, нерухомість або у валюту.

Ефективність інвестицій залежить від ступеню знецінення доходів в результаті інфляції. Інфляція, яка характеризується такими показниками як рівень (темп) інфляції і індекс інфляції, завжди повинна враховуватись при інвестиційних операціях.

Прийняття рішень щодо доцільності вкладення інвестиційних коштів має базуватися на відповідних економіко-математичних моделях, які в Україні нині розроблені недостатньо. Пропонуємо створити нову структурну модель, що дасть можливість побудувати ефективну систему підтримки прийняття інвестиційних рішень, спрямованих на ефективне створення інвестиційних проектів і можливість точнішого їх оцінювання і, як результат, на підставі узагальненого показника, прийняття остаточного рішення про доцільність реалізації того чи іншого альтернативного варіанта. Існують численні методи аналізу проектів, але ці методи не містять строго обґрунтованих правил, що пояснюється зокрема тим, що опрацьовані дотепер методи ґрунтуються на досить абстрактних концепціях, які складно виразити кількісно. На нашу думку проблеми оцінки інвестиційних проектів ще тривалий час лишатимуться актуальними.

Найчастіше при оцінці інвестиційного проекту постають такі проблеми [5-8]:

Таблиця 2

Проблеми, що виникають при оцінці інвестиційного проекту

| Вид проблеми                     | Опис                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Невідповідність зовнішнім умовам | Невідповідність прогнозованим на період реалізації проекту макроекономічним процесам і умовам; невідповідність прибутковості проекту середньоринковій прибутковості фінансового ринку, середній процентній ставці; невідповідність запланованих обсягів продажу місткості відповідного місцевого ринку; недостатня увага інфляції під час планування ресурсного забезпечення, витрат виробництва; невідповідність договірних відносин між учасниками проекту їх юридичним статусам і правам власності; поверхневе опрацювання договорів інвестора з учасниками проекту. |
| Внутрішні суперечності проекту   | Невідповідність доходів проекту потребам у коштах, зокрема для погашення позик; неузгодженість термінів повернення кредиту і періоду окупності проекту; недооцінювання величини витрат, пов'язаних з експлуатацією (ремонті й налагодження) устаткування; недооцінювання потреби в умовно постійних витратах і не вміння дотримуватися запланованого кошторису; недостатність досвіду і кваліфікації персоналу, зокрема менеджерів проекту.                                                                                                                             |
| Організація управління проектом  | Невміння створити ефективно діючу систему мотивації персоналу; невміння вищих керівників проекту відслідковувати процес реалізації проекту, нерозуміння проекту в деталях; невдалий добір персоналу, несумісність людей для роботи в одній команді проекту; відсутність налагодженого оперативного моніторингу; відсутність оперативної системи інформування, підготовки рішень і їх прийняття.                                                                                                                                                                         |

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Недоліки планування | Недостатнє врахування інфляційних процесів і помилки у прогнозуванні цінової ситуації на ринку продукції проекту та ресурсів для нього; надто оптимістичний вибір ставки, приведення майбутніх грошових потоків до сучасних умов; неврахування якогось чинника, що поступово перетворюється на значний фактор ризику; помилки в оцінці перспектив ринку і виборі маркетингової стратегії; помилки у прогнозуванні динаміки ділової активності в економіці країни. |
|---------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

*Джерело:* узагальнено на основі [5-8].

Не менш важливим питанням є покращення управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Системний розгляд шляхів і пропозицій щодо значного прискорення і підвищення ефективності інвестиційної діяльності дозволяє згрупувати їх навколо таких головних проблем [5; 8-10]:

1. Створення сприйнятливої для інвесторів інвестиційного середовища.
2. Визначення державних, галузевих і регіональних пріоритетів.
3. Формування комплексної системи державного управління інвестиційною діяльністю.
4. Консолідація і розвиток джерел фінансування інвестицій.
5. Створення системи державної підтримки інвестиційної діяльності галузей, територій, суб'єктів господарювання та інвестиційних проектів.

Для підвищення ефективності інвестиційної діяльності в Україні доцільно:

- а) розвивати підтримку вітчизняних виробників, конкурентоспроможної продукції, експорт і витіснення з українського ринку імпортованих товарів;
- б) відпрацювати механізми встановлення та реалізації інвестиційних пріоритетів;
- в) розвивати і комплексно використовувати всі можливі джерела залучення інвестицій, як внутрішніх, так і іноземних;
- г) впровадити дієву державну амортизаційну політику, яка забезпечувала б відчутне накопичення інвестиційних коштів і прискорене оновлення основного капіталу підприємства всіх форм власності;
- д) відновити і зробити дієвою систему державної експертизи інвестиційних проектів, забезпечуючи державну підтримку пріоритетних проектів;
- е) впровадити механізми гарантування і страхування усіх видів інвестицій від можливих ризиків;
- ж) активно використовувати інвестиційний потенціал регіонів України, забезпечуючи їх орієнтацію на реалізацію загальнодержавних пріоритетів;
- з) ширше вивчати і впроваджувати позитивний досвід іноземного інвестування.

Для активізації інвестиційної діяльності мають бути створені необхідні умови, за яких діятимуть позитивні фактори впливу та зростання внутрішнього інвестиційного потенціалу підприємств, галузей і регіонів. Для цього необхідно зміцнити фінансово-кредитну сферу, створити умови для ефективної діяльності приватизованих підприємств. У разі відсутності цих умов державна інвестиційна політика буде розв'язувати лише поточні завдання соціально-економічного виживання країни і населення, а не створюватиме умови для активізації інвестиційних процесів.

Для покращення стану інвестиційного середовища в Україні необхідно зміцнити інститути державної влади: вдосконалити законодавство, зробити дієвою діяльність судів, викоринити злочинність та корупцію. Ця робота повинна проводитись паралельно з винятково важливими структурними зрушеннями — вирівнюванням умов конкуренції та подальшою лібералізацією економіки. Неефективні підприємства не повинні підтримуватися державою та місцевою адміністрацією ні прямо, ні опосередковано. Відчувається гостра потреба у створенні повноцінної інвестиційної інфраструктури, в першу чергу розподільчої та накопичувальної систем (банків, страхових компаній, пайових і пенсійних фондів, фондового ринку, щодо). Інвестори повинні мати можливості зниження або ліквідації ризиків шляхом загальноприйнятих у світовій практиці фінансових та правових інструментів.

Створення сприятливого інвестиційного середовища та посилення механізму мотивації довгострокового вкладення коштів пов'язане з використанням як ринкових заходів, так і заходів щодо централізованого державного регулювання інвестиційної діяльності. Ключовий принцип державної політики по відношенню до внутрішніх інвесторів полягає у тому, щоб, не втручаючись в їх діяльність, максимально сприяти підвищенню їх інвестиційної активності та забезпеченню надійного захисту вкладених коштів.

З метою залучення капіталу незалежних інвесторів необхідно створити систему диференційованих податкових пільг, які б компенсували несприятливі чинники інвестиційного середовища: субсидії за рахунок бюджету та інвестування проектів у пріоритетних галузях; звільнення від податків коштів підприємств, які спрямовуються на розвиток свого виробничого потенціалу; надання пільгових кредитів громадянам на будівництво в доповнення до їх власних коштів.

У процесі управління формуванням інвестиційних ресурсів важливим є визначення загального обсягу необхідних інвестиційних ресурсів, вибір ефективних схем фінансування інвестиційної діяльності, забезпечення максимального обсягу залучення власних інвестиційних ресурсів за рахунок внутрішніх джерел, забезпечення необхідного обсягу залучення власних інвестиційних ресурсів з зовнішніх джерел, визначення оптимального співвідношення структури капіталу та забезпечення мінімізації вартості залучених інвестиційних ресурсів із різних джерел.

**Висновки.** Підсумовуючи результати дослідження слід відзначити, що підвищенню ефективності інвестиційної діяльності приватного підприємства сприятимуть такі чинники:

- оптимальне поєднання централізації і децентралізації управління інвестиційною діяльністю;
- вироблення нових цілей і завдань по вдосконаленню організації аналітичного забезпечення методичного апарату управління інвестиційною діяльністю;
- безперервне вдосконалення управління інвестиційною діяльністю;
- врахування галузевої специфіки, внутрішніх та зовнішніх факторів під час формування обліково-аналітичного забезпечення управління інвестиційною діяльністю підприємства, що дає змогу бухгалтерам-аналітикам сформувати достовірну інформаційну базу для прийняття ефективних управлінських рішень тактичного та стратегічного характеру.;

- формування ефективної системи обліку та аналізу інвестиційної діяльності підприємства;
- проведення оцінки інвестиційних проектів з врахуванням факторів ризику, ліквідності та інфляції.

Впровадження в практику господарської діяльності підприємств України пропонуваних рекомендацій дозволять підвищити їх конкурентоздатність і зайняти гідне місце в світовій економічній системі.

1. *Борщ Л.М., Герасимова С.В.* Інвестування: теорія і практика: навч. посіб.; 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2007. С. 685; 2. *Бушовська Л.Б.* Управління інвестиційною діяльністю як важливий складник економічної безпеки підприємства. Економіка і суспільство. 2017. Вип.11. С.170–176. URL: [http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11\\_ukr/28.pdf](http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11_ukr/28.pdf) (дата звернення 10.12.2022); 3. *Гетьман О.О., Шаповал В.М.* Економіка підприємства: навч. посіб.; 2-ге видання. К.: Центр учбової літератури, 2010. С. 313; 4. Закон України «Про інвестиційну діяльність» № 1560-III від 18.09.1991 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>; 5. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / за ред. О.І. Скаско. Львів: Растр-7, 2018. 414 с.; 6. *Кривов'язюк І. В.* Інвестиційна діяльність підприємства: сутність, методика аналізу та шляхи підвищення її ефективності. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки. 2018. Вип. 31. С. 83-90. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu\\_en\\_2018\\_31\\_19](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2018_31_19) (дата звернення 10.12.2022); 7. *Левицький В.В.* Ефективність управління інвестиційною діяльністю підприємства. ВІСНИК ЖДТУ. 2011. № 2(56). С. 69-71; 8. *Майорова Т.В.* Інвестиційна діяльність: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.; 9. *Ольшанський О.В.* Управління інвестиційною діяльністю підприємств з формування роздрібною торговельною мережі: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. екон. наук. Харків: Харківський держ. у-тет харчування та торгівлі, 2008. С. 19; 10. *Феєр О.В.* Управління інвестиційною діяльністю підприємств у ринкових умовах. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2016. № 851. С. 140-145. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM\\_2016\\_851\\_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2016_851_20) (дата звернення 10.12.2022).

1. *Borsch, L.M. and Gerasimova, S.V.* (2007), *Investuvannya: teoriya i praktika* [Investing: theory and practice], 2nd ed, Znannya, Kyiv, Ukraine.; 2. *Bushovska, L.B.* (2017), "Management of investment activity as an important component of the economic security of the enterprise", *Economy and society*, [Online], vol. 11, pp. 170-176, available at: [http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11\\_ukr/28.pdf](http://www.economyandsociety.in.ua/journal/11_ukr/28.pdf) (Accessed 10 December 2020); 3. *Get'man, O.O. and Shapoval, V.M.* (2010), *Ekonomika pidpriemstva* [Business Economics], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine; 4. The Verkhovna Rada of Ukraine (1991), The Law of Ukraine "On investment activity", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>; 5. *Skasco O.I.* (2018) *Financial management: education. Manual*. Lviv: Rastr-7. 414 p., Ukraine; 6. *Kryvoviazuk, I.V.* (2018), "Investment activity of the enterprise: essence, method of analysis and ways of improving its efficiency", *Naukovyj visnyk Khersons'koho derzhavnoho universytetu*. Seriya: Ekonomichni nauky, [Online], vol. 31. pp. 83-90, available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu\\_en\\_2018\\_31\\_19](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_en_2018_31_19) (Accessed 10 December 2022); 7. *Levytskyi, V.V.* (2011), "The effectiveness of the enterprise investment management", *VISNYK ZhDTU*, vol. 2(56), pp. 69–71; 8. *Maierova, T.V.* (2009), *Investytsijna diial'nist'* [Investment activity], Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, Ukraine; 9. *Olshansky, O.V.* (2008), "Management of investment activity of enterprises to build retail network", Abstract of Ph.D. dissertation, Kharkiv State University of Food Technology and Trade, Kharkiv, Ukraine; 10. *Feier, O.V.* (2016), "Investment management of enterprises in market conditions", *Visnyk Natsional'noho universytetu "L'vivs'ka politekhnika"*. Menedzhment ta pidpriemnytstvo v Ukraini: etapy stanovlennia i problemy rozvytku, [Online], vol. 851, pp. 140–145, available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM\\_2016\\_851\\_20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2016_851_20) (Accessed 10 December 2022).